

2020 – ANUL IORGA, ANUL SĂMĂNĂTORIȘTILOR (XLIII): Noi vrem pământ! - Și vina istoricilor, oratorilor, economiștilor, dascălilor ...? - drama mizeriei și întunerecului moral!

Anul Iorga Anul sămănătoristilor	1907 Noi vrem pământ!	<i>Aurel Jiquidi</i>	un organism social
	Și vina istoricilor, oratorilor, economiștilor, dascălilor ...? Caragiale ... ne-a dat drama mizeriei și întunerecului moral al țaranului ...		
	să umple ... prăpastia adâncă între orașele și satele noastre?	Noi vrem pământ!	
	Mi-e foame, dragă mamă; nu e pîne? Mi-e foame, dragă mamă, nu e pîne? Mi-e foame, și să știi că o să mor!" -„Mai rabdă, puiul mamei, pînă mîne, Că mîne ese plugul pe ogor”. (...)		
	Pe vremuri, d. Titu Maiorescu biciui, cu recunoscuta-i competență și autoritate, în stilul d-sale academic, senin și cumpătat, “beția de cuvinte”...		prin cultură
șagunism	Analfabeția în mișcarea noastră culturală		
	- tribunism - sămănătorism		

Reproducem continuarea articolului criticului literar Ion Scurtu „Răscoalele țărănești și cărturarii noștri”, apărut în „Sămănătorul”, nr. 14 (din 1 aprilie 1907): «Vina clasicului poet al țărănimei ardelenе sănătoase a fost că sufletul său oțelit, de profet nou, a zmulș din inima sfișiată a țaranului obișnuit de la noi strigătul simbolic: **Noi vrem pământ!** Vina lui este că nici pe dînsul nu l-au înțeles, de treisprezece ani încoace, de cînd și-a spus cuvîntul de prooroc? ... **Și vina istoricilor, oratorilor, economiștilor, dascălilor** noștri celor mai de seamă, precum sînt d.d. A.C. Cuza și N. Iorga, vina lor să fie că acelaș duh binecuvîntat dă viață scrisului lor, acelaș strigăt zboară din sufletul lor în toate părțile țării? Ori poate a scriitorilor noștri moderni, a unui **Caragiale**, pentru că ne-a dat **drama mizeriei și întunerecului moral al țaranului** în „Năpasta”, ori a unui **Delavrancea**, pentru scrisul său țărănesc, pentru articolele și cuvîntările sale de aur întru apărarea dreptății satelor noastre, ori a lui **Al. Vlahuță** pentru povestirile sale țărănești duiioase ori a prozatorilor și poeților noștri realiști de astăzi, care zugrăvesc adevăratul suflet, adevărata viață, adevărata osîndă de iad a traiului sătenilor, - vina lor să fie că pământul hrănitor de neamuri bune și rele n-a fost dat să umple încă prăpastia adîncă între orașele și satele noastre? Fără îndoială că nu. Toată lumea romînească înțelegătoare toți cei drepți și luminați dintre noi vor zice hotărît: nu. Căci toți înțeleg și prețuiesc vrednicia acestor cinstiți cărturari, acestor cuceritori creștinești ai orașenilor

pe seama dreptății celor dela țară, acestor împăciuitori cu graiul, cu scrisul și cu fapta de apostol, acestor soli de bine pe cari, în mare parte, tot masele fără de număr ale oropsiților și batjocuriților ... barbari ni i-a dăruit, din belșugul lor de puteri, ascunse-ca și drepturile lor. **I. Scurtu**».

Știați că, o lungă perioadă de timp, revista „**Sămănătorul**” l-a avut ca proprietar pe poetul St.O. Iosif ?

Invităm cititorii „Tribunei” să lectureze poezia poetului brașovean, „**PÎNEA CEA DE TOATE ZILELE - după un vechiu cântec german**”, apărută în revista „**Sămănătorul**” nr. 13 (23 martie 1908): «„**Mi-e foame, dragă mamă; nu e pîne?/ Mi-e foame, și să știi că o să mor!**”/ -„Mai rabdă, puiul mamei, pînă mîne./ Că mîne ese plugul pe ogor”/ „**Mi-e foame, dragă mamă; nu e pîne?/ De-atîta vreme tot m’ai amînat .../ -Mai rabdă, puiul mamei, pînă mîne./ Că mîne vom ieși la sămănat**”/ „**Mi-e foame, dragă mamă; nu e pîne?/ Nu-ți este teamă oare c’oiu muri? .../ -Mai rabdă, puiul mamei, pînă mîne./ Că grîul pînă mîni va răsări ...**”/ „**Mi-e foame, dragă mamă: nu e pîne?/ Destule zile am plîns și am răbdat .../ -Mai rabdă, puiul mamei, pînă mîne./ Că mîne-i grîul bun de secerat**”/ „**Mi-e foame, dragă mamă, nu e pîne?/ Vezi, inima mea bate tot mai rar ...**”/ - Mai rabdă, puiul mamei, pînă mîne/ Că grîul nostru este la morar”. / „**Mi-e foame, dragă mamă, nu e pîne/ Ah, tare mi-este teamă c’o să mor ...**”/ -„Mai rabdă, puiul mamei, pînă mîne./ Că mîne scoatem pînea din cuptor.”/ **Dar cînd crescurosiul pînei coapte,**/ Odorul mamei galben ca un spic/ Își închinase fruntea peste noapte – / **Și de atunci n’a mai cerut nimic... de St.O. Iosif**».

În prezent, se vorbește tot mai des de analfabetismul funcțional. Publicăm articolul „**Analfabeția în mișcarea noastră culturală**”, apărut în „**Sămănătorul**” nr. 36 din 31 august 1908, autor Ion Scurtu: «**Pe vremuri, d. Titu Maiorescu biciui, cu recunoscuta-i competență și autoritate, în stilul d-sale academic, senin și cumpăt, „beția de cuvinte”** ce se încuibase în parte din literatura noastră. De-atunci au trecut ani și zeci de ani. **Pierit-a sămînța urîtei patimi?** Din nenorocire, nu numai că nu a pierit, dar, ca buruienile otrăvite pe marginile ogoarelor hrănitoare, - a sporit mereu. Nu avem și noi, cei de astăzi, soiul rău de pătimași ai beției cuvintelor pe cari nici o teorie anti-alcoolică nu-i poate lecu. Astfel, cutare loquace și poligraf director al “**Convorbirilor critice**”, agregat, ori mai corect des-agregat universitar, fost poet și prozator, critic “teoretic” și “practic”, estet anti-estetic, scriitor politic ce-și bate joc de orice politețe, etc. etc., ori cutare faimos anonim ca OCT sau A.B.C. Tăslăuanu, administrator și agent de reviste în Sibiiu, sînt tipuri clasice ale vițliului pe care d. Maiorescu căuta să-l stîrpească pe vremuri.

Ba unii dintre pătimașii de-acuma ai blestematului vițiu literar, precum pomenitul A.B.C., și-au întrecut înaintașii, izbutind să creeze, pe lîngă beția cuvintelor, **o adevărată analfa-beție culturală**, ale cărei **simptome sigure** sînt părăsirea pripită a băncilor școalei, detestarea studiilor academice, lipsa ori-cărui talent și pretența posesiunii tuturor talentelor, improvisarea trufase în sociologi, cari se opresc la “pag.1, pasajul 1, rîndul 1” al vr’unei opere străine citată și necită, apoi diferite localizări și traduceri din limbi necunoscute, prin altele necunoscute, într’o romînească tot așa de necunoscută – vai de celebrul Björnson! – și în sfîrșit permanente friguri ale grandomaniei. Curios este că tocmai astfel de analfabeți culturali vorbesc mai des despre analfabetismul biet neamului nostru și uită că e de o sută de ori mai bine să ai “**un car de minte**” de cît o **telegă de cărți rumegate cu rîvnă de analfabet**. Cînd bolnavii literari de acest soi, cocoțați în fruntea

vr'unei reviste, au avut norocul să nu fie luați în seamă ani de-a rândul, iar apoi fără de veste, să provoace un zgomot infernal prin **aruncarea vr'unei pietre a ignoranței în fântâna opiniei publice**, spre cazna înțelepților, - ține-te cetitorulule, că neamul romînesc piere, dacă nu-l vei admira pe analfabetul cultural! Pentru acesta, ori-ce pregătire științifică cinstită, ori-ce muncă pozitivă modestă, ori-ce critică severă, ori-ce manifestare a dreptei judecăți este o primejdie, o „reacțiune” împotriva singurului salvator nectar al analfabeției culturale.

Cititorii atenți, cari sînt osîndiți să urmărească anumite răspunsuri „polemice” în mod trivial sau chiar studii despre „două culturi” sau mai multe, descoperite de cei cari n'au nici-una, - ne vor înțelege și ne vor da dreptate.

Dacă **polemica este luptă, iar lupta un element de viață și de progres; dacă pana este armă a culturii și cel ce-o poartă, ostaș al ei**, - apoi asemenea **ostași trebuie să poarte lupte loiale, cu arme curate**, spre a fi socotiți drept ceea-ce se pretind. Dar ce luptă este aceea în care provocatul și biruitul îți răspunde cu provocări la duel întîrziate, ca să te poată insulta pe urmă cu cea mai rușinoasă lipsă de cuviință literară și socială?

Ce fel de arme sînt batjocurile de mahale, neadevărurile sfruntate, atacul caracterului cuiva?

De sigur că „stilul e omul”, prin urmare un stil trivial descoperă pe omul de aceeași speță. Iar un om trivial n'are ce căuta în polemicile literare, căci lipsindu-i cultura și talentul de cari pizmuește pe cei ce le au, le va înlocui cu analfabeția culturală și cu injuriile. Între scriitorii adevărați, polemicile pot fi cît de aprinse, cît de violente ele totuși nu vor trece nici odată granițele bunului simț și buneii educațiuni».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2020-anul-iorga-anul-samanatoristilor-xliii-noi-vrem-pamint-si-vina-istoricilor-oratorilor-economistilor-dascalilor--drama-mizeriei-si-intunerecului-moral-154803.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL: [tribuna.ro/stiri/cultura/2020-anul-iorga-anul-samanatoristilor-xliii-noi-vrem-pamint-si-vina-istoricilor-oratorilor-economistilor-dascalilor--drama-mizeriei-si-intunerecului-moral-154803.html](https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2020-anul-iorga-anul-samanatoristilor-xliii-noi-vrem-pamint-si-vina-istoricilor-oratorilor-economistilor-dascalilor--drama-mizeriei-si-intunerecului-moral-154803.html). The page header includes the Tribuna logo with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". Below the logo is a banner for the 2020 parliamentary elections, featuring Daniela Cîmpean and Raluca Turcan, with the slogan "Dezvoltăm Sibiu!". A navigation menu in red contains the following items: Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title: "2020 - Anul Iorga, anul sămănătoriștilor (XLIII): Noi vrem pământ! - Și vina istoricilor, oratorilor, economiștilor, dascălilor ...? - drama mizeriei și întunerecului moral!". The author is identified as Marius HALMAGHI, and the article was published on 25.10.2020 at 21:39. It has 899 views and 0 comments. A small image of a robotic vacuum cleaner is visible on the right side of the article preview.

În: *Tribuna*, 25 octombrie 2020